

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

ПРОГРАМА
фахового іспиту
«ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»

Розглянуто і затверджено на засіданні
приймальної комісії ЛДУФК
ім. Івана Боберського,
протокол № 6 від "10" квітня 2023 р.

ЛЬВІВ – 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма іспиту складається з питань теорії і методики фізичного виховання, що відповідають вимогам освітньої програми вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – магістр, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціалізації 014.11 Середня освіта (Фізична культура), освітньої кваліфікації магістр освіти (за предметною спеціалізацією «Фізична культура»), викладач фізичної культури.

Курс «Теорія і методика фізичного виховання» є профілюючим у професійній підготовці фахівців з фізичної культури і спорту. Сьогодення вимагає від викладача фізичної культури високої професійної підготованості з питань теорії і методики практичної реалізації фізичного виховання.

Курс орієнтований на узагальнення специфічних теоретико-методичних закономірностей фізичного виховання людей різного віку, які розглядаються в структурі спортивно-педагогічних, психолого-педагогічних, соціальних та медико-біологічних дисциплін, а також спортивної підготовки.

Іспит проводиться у формі усної відповіді на питання екзаменаційного білету. Оцінки виставляються за 200-балльною системою.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

Рівні компетенцій	Бали	Критерій
<u>I. Початковий</u>	<u>0-69</u>	У відповіді абітурієнт не продемонстрував знання основного програмного матеріалу; не орієнтується в питаннях програми; не знає основної літератури.
	<u>70-99</u>	У відповіді абітурієнт суттєві недоліки в знаннях основного програмного матеріалу; недостатньо орієнтується в питаннях програми; допустив принципові помилки; допустив помилки при формуванні основних положень відповіді; частково засвоїв програмний матеріал.
<u>II. Середній</u>	<u>100-135</u>	У відповіді абітурієнт продемонстрував знання основного програмного матеріалу, але допустив окремі помилки при формуванні основних положень відповіді; не повністю засвоїв програмний матеріал.
<u>III. Достатній</u>	<u>136-149</u>	Абітурієнт продемонстрував знання програмного матеріалу; засвоїв основну літературу; дещо неправильно побудував відповідь, допустив непослідовність у викладенні матеріалу, не підкреслив ключових моментів.
	<u>150-163</u>	Абітурієнт продемонстрував знання програмного матеріалу; засвоїв основну літературу; правильно побудував відповідь, але допустив логічну непослідовність у викладенні матеріалу, або не підкреслив ключових моментів.

<u>IV. Високий</u>	<u>164-179</u>	У відповіді абітурієнт продемонстрував знання програмного матеріалу; продемонстрував здатність до аналізу узагальнення ключових положень та знання основної літератури, поверхневі знання у додатковій літературі.
	<u>180-200</u>	У відповіді абітурієнт продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу; продемонстрував здатність до творчого аналізу узагальнення ключових положень та знання основної й додаткової літератури.

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ»

Загальні основи теорії і методики фізичного виховання

1. Теорія і методика фізичного виховання як навчальна і наукова дисципліна:
 базові поняття; предмет і об'єкт навчальної дисципліни теорії і методики фізичного виховання; джерела та зв'язок теорії і методики фізичного виховання з іншими науками і дисциплінами; значення теорії і методики фізичного виховання в системі підготовки спеціалістів галузі фізичного виховання і спорту; теорія і методика фізичного виховання як наукова дисципліна; зв'язок теорії і методики фізичного виховання з іншими науками та дисциплінами; актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання; методологія і методи наукових досліджень у фізичному вихованні.

2. Національна система фізичного виховання:

витоки фізичної культури українського народу; фізична культура українського народу в період Київської Русі; система фізичного виховання запорізьких козаків; традиції української фізичної культури в новітній період. Сучасні системи фізичного виховання в зарубіжних країнах: поняття «система фізичного виховання»; фактори, які упорядковують соціальну практику фізичного виховання в сучасних умовах розвитку суспільства; характеристика систем фізичного виховання в окремих країнах світу.

3. Мета, завдання, закономірності та принципи фізичного виховання:

мета і завдання фізичного виховання; загальні принципи фізичного виховання; методичні (дидактичні) принципи фізичного виховання; принципи побудови занять в процесі фізичного виховання.

4. Засоби фізичного виховання:

фізична вправа - основний засіб фізичного виховання; поняття про техніку фізичної вправи; характеристики рухів; класифікація фізичних вправ; природні і гігієнічні фактори як засоби фізичного виховання.

5. Методи фізичного виховання:

виходні поняття («метод», «методичний прийом», «методичний підхід»); структурні основи методів фізичного виховання (навантаження і відпочинок); класифікація методів і загальні вимоги до їх вибору.

6. Рухові дії як предмет навчання:

рухове вміння та навичка; закономірності і механізми формування рухових вмінь і навичок; відмінні риси рухових вмінь та навичок; перенос навичок. Педагогічні основи процесу навчання руховим діям: передумови та етапи навчання; загальна характеристика процесу навчання; початковий етап навчання руховим діям; поглиблена навчання; етап закріплення і вдосконалення рухових дій.

7. Загальна характеристика фізичних якостей людини:

перенос фізичних якостей; засоби розвитку фізичних якостей; вплив природних і гігієнічних чинників на ефективність розвитку фізичних якостей; адаптація і компенсаторика як найважливіші закономірності розвитку фізичних якостей; принципова схема побудови алгоритму методики розвитку фізичних якостей.

8. Основи методики розвитку силових якостей:

загальна характеристика силових якостей; фактори, що зумовлюють силові якості людини; вікова динаміка розвитку силових якостей; методика розвитку силових якостей.

9. Основи методики розвитку швидкісних якостей:

загальна характеристика швидкісних якостей; фактори, що зумовлюють прояв швидкісних якостей; вікова динаміка швидкісних якостей; методики розвитку швидкісних якостей; контроль за розвитком швидкісних якостей.

10. Основи методики розвитку витривалості:

загальна характеристика витривалості; фактори, що зумовлюють витривалість; вікова динаміка витривалості; методики розвитку витривалості; контроль за розвитком витривалості.

11. Основи методики розвитку гнучкості:

загальна характеристика гнучкості; фактори, що зумовлюють прояв гнучкості; вікова динаміка гнучкості; методика розвитку гнучкості; контроль за розвитком гнучкості.

12. Планування процесом фізичного виховання і контроль за навчальним процесом з фізичного виховання:

функції планування навчального процесу з фізичного виховання; сутність системного планування фізичного виховання; технологія перспективного та поетапного планування фізичного виховання; характеристика основних та допоміжних документів планування фізичного виховання; мета і види контролю; самоконтроль у фізичному вихованні.

13. Цілеспрямоване формування особистості в процесі фізичного виховання:

особливості формування потреби у заняттях фізичними вправами; головні виховні аспекти; аспекти естетичного виховання; визначальні чинники формування особистості; структура і зміст ідеалу гармонійної особистості; особистість викладача як фактор виховання; самовиховання.

14. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку:

закономірності та фактори розвитку дитини; вікова періодизація дітей; вікові особливості розвитку дітей дошкільного віку; значення фізичного виховання в процесі виховання дітей дошкільного віку; спрямованість завдань фізичного виховання дітей в дошкільний період.

15. Теоретико-методичні основи організації фізичного виховання дітей дошкільного віку:

природно-біологічна потреба дитини в рухах як основа організації її життедіяльності; організаційні форми фізичного виховання дітей дошкільного віку, їх місце в режимі дня дошкільних дитячих закладів.

16. Основи методики навчання руховим діям дітей дошкільного віку:

особливості анатомо-фізіологічного розвитку дитини - основа методики оволодіння руховими діями; врахування дидактичних принципів під час навчання руховим діям дітей дошкільного віку; формування вмінь та навичок у дітей раннього та дошкільного віку; характеристика засобів та методів в процесі навчання руховим діям дітей дошкільного віку; алгоритм навчання руховим діям та виправлення помилок в процесі оволодіння руховими діями; планування і контроль за формуванням вмінь та навичок.

17. Основи методики розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку:

Морфо-функціональний стан дитини як основа розвитку фізичних якостей; сенситивні періоди розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку; характеристика засобів та методів розвитку фізичних якостей дітей дошкільного віку; особливості використання диференційованого підходу в процесі розвитку фізичних якостей; планування і контроль за розвитком фізичних якостей.

18. Основи методики формування знань та звички до занять фізичною культурою у процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку. Виховання у дітей морально-вольових якостей:

вимоги до формування знань у процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку; основи знань з фізичної культури дітей дошкільного віку; методика формування звички та потреби до занять фізичної культури дітей дошкільного віку; виховання моральних якостей у процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку; виховання вольових якостей у процесі фізичного виховання дітей дошкільного віку; контрольні якісні показники рівня фізичної культури дітей дошкільного віку.

19. Методика проведення урочних форм занять з дітьми дошкільного віку:

характеристика урочних форм занять; структура урочних форм занять та завдання їх частин; вирішення освітніх, оздоровчих і виховних завдань фізичного виховання під час проведення урочних форм занять з дітьми дошкільного віку; методи організації дітей та способи виконання вправ під час проведення урочних форм занять з дітьми дошкільного віку; технологія складання конспекту урочних форм занять та аналіз їх проведення.

20. Методика проведення фізкультурно-оздоровчої роботи у дитячих дошкільних закладах:

методичні вимоги щодо добору фізичних вправ ранкової гімнастики та її проведення; методичні вимоги щодо добору фізичних вправ коригуючої гімнастики після денного сну та її проведення; методика проведення фізкультпауз, перерв та прогулянок з дітьми; методика проведення фізкультурних свят з дітьми.

21. Методика використання рухливих ігор і забав у фізичному вихованні дітей:

рухлива гра, забава, розвага як засоби фізичного виховання; значення гри, забави, розваги в процесі розвитку та виховання дитини; особливості методики використання рухливих ігор і забав у фізичному вихованні дітей.

22. Завдання та особливості методики фізичного виховання учнів шкільного віку:

завдання фізичного виховання учнів шкільного віку; анатомо-фізіологічні особливості учнів шкільного віку; рекомендації по організації та проведенню уроків фізичної культури з учнями шкільного віку; контрольні якісні показники рівня фізичної культури учнів шкільного віку.

23. Основи знань з фізичної культури для школярів. Методи виховання звички до занять фізичної культури у дітей шкільного віку:

основні положення формування потреби та звички до занять фізичної культури в учнів; методи виховання звички до занять фізичної культури; програма та критерій результативності формування звички до занять фізичної культури у школярів; контроль і самоконтроль у формуванні звички до занять фізичної культури; вимоги до формування знань у процесі фізичного виховання учнів шкільного віку; основи знань з фізичної культури для учнів шкільного віку; шляхи активізації формування звички до занять фізичними вправами під час занять фізичної культури.

24. Особливості методики навчання техніці фізичних вправ школярів:

основи та закономірності формування знань, рухових умінь, навичок у школярів; алгоритм методики навчання техніці фізичних вправ школярів; особливості методики

планування та реалізації дидактичних завдань у процесі фізичного виховання школярів.

25. Особливості методики розвитку фізичних якостей у школярів:

сприятливі періоди розвитку основних фізичних якостей учнів шкільного віку; розвиток силових якостей у школярів; розвиток швидкісно-силових якостей у школярів; розвиток бістроті у школярів; розвиток витривалості у школярів; розвиток спритності у школярів; розвиток гнучкості у школярів.

26. Особливості методики організації та проведення роботи з фізичного виховання з учнями шкільного віку в режимі навчального дня та позакласної роботи:

завдання фізичної культури у режимі навчального дня; організаційно-методичні вимоги до проведення фізкультурно-оздоровчої роботи у режимі навчального дня; характеристика форм організації занять фізичної культури у режимі навчального дня; завдання позакласної роботи з фізичної культури; завдання позашкільної роботи з фізичної культури; організація і методика проведення занять із загальної, початкової спортивної підготовки і туризму, «спортивної години»; масові фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи у школі та їх завдання; організаційно-методичні основи фізкультурної і спортивної роботи у позашкільних спортивних і культурних закладах, за місцем проживання та на спортивних об'єктах.

27. Особливості методики планування навчальної роботи з учнями шкільного віку:

функції та особливості планування навчального процесу з фізичного виховання у закладах освіти; сутність системного планування навчального процесу; характеристика основних і допоміжних документів планування навчального процесу фізичного виховання; технологія перспективного та поетапного планування навчального процесу.

28. Особливості методики контролю за процесом фізичного виховання школярів:

значення та форми контролю навчального процесу з фізичного виховання; педагогічний контроль навчального процесу з фізичного виховання у закладах освіти; основні вимоги до педагогічних спостережень; методика педагогічних спостережень (візуальні спостереження, хронометраж уроку, визначення фізіологічної кривої навантаження); самоконтроль у фізичному вихованні, що проводиться школярами; значення та особливості методики обліку навчального процесу з фізичного виховання у закладах освіти.

29. Диференційоване фізичне виховання учнів шкільного віку:

зумовленість і значення диференційованого фізичного виховання; диференційований підхід у визначені рівня фізичної підготовленості школярів; диференційований підхід до розвитку рухових можливостей школярів; дозування навантаження на заняттях фізичної культури у школярів з різним соматотипом та рівнем фізичної підготовленості.

30. Основи методики фізичного виховання школярів із послабленим здоров'ям:

стан здоров'я школярів у сучасних умовах, його залежність від способу життя; розподіл школярів на медичні групи для занять фізичної культури; особливості змісту програми з "Фізичної культури" для учнів, які за станом здоров'я віднесені до спеціальних медичних груп; особливості методики проведення уроку та позакласних форм фізичного виховання для школярів із послабленим здоров'ям.

Теоретико-методичні основи фізичного виховання дорослого населення

1. Законодавче і нормативне забезпечення та планування процесу фізичного виховання дорослого населення.

законодавчі основи фізичного виховання дорослого населення; нормативні основи фізичного виховання дорослого населення; технологія розробки планів фізичного виховання дорослого населення.

2. Основи управління процесом фізичного виховання дорослих.

етапи фізичного розвитку людини; психофізіологічна характеристика дорослих; цілі та стратегія управління процесом фізичного виховання дорослих.

3. Завдання, основні напрямки та організаційні форми фізичного виховання дорослого населення.

мета та завдання фізичного виховання дорослого населення; основні напрямки фізичного виховання дорослого населення; організаційні форми фізичного виховання дорослого населення.

4. Особливості методики навчання та вдосконалення техніки фізичних вправ дорослих. Реалізація загальних, методичних принципів фізичного виховання та принципів побудови занять в процесі фізичного виховання у роботі з дорослим населенням.

формування мотивації до рухової активності та фізкультурних знань у дорослих; особливості методики фізичного виховання осіб I та II зрілого віку; особливості методики фізичного виховання осіб похилого та старшого віку; Реалізація принципів фізичного виховання в роботі з дорослими.

5. Особливості методики розвитку і підтримання рівня розвитку фізичних якостей дорослих.

особливості розвитку фізичних якостей в перший період зрілого віку; особливості розвитку фізичних якостей в другий період зрілого віку; особливості розвитку фізичних якостей в старшому віці; особливості розвитку фізичних якостей в похилому віці.

6. Контроль у фізичному вихованні дорослого населення.

значення контролю у фізичному вихованні дорослих; контрольні якісні показники фізичної культури дорослих; лікарсько-педагогічний контроль у фізичному вихованні дорослих; самоконтроль у фізичному вихованні дорослих; градація рівнів фізичного стану дорослих.

Методика викладання фізичного виховання в спеціальних медичних групах

1. Завдання, принципи, функції фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи з урахуванням їхніх показників стану здоров'я та фізичного розвитку:

характеристика стану здоров'я та фізичного розвитку учнів спеціальної медичної групи; анатомо-фізіологічна характеристика; педагогічна характеристика; завдання фізичного виховання учнів з відхиленнями в стані здоров'я; принципи фізичного виховання; функції фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.

2. Організація фізичного виховання у спеціальних медичних групах загальноосвітніх навчальних закладів. Характеристика засобів і методів фізичного виховання учнів спеціальних медичних груп:

організація процесу фізичного виховання учнів з послабленим здоров'ям у загальноосвітніх школах; поділ школярів на групи здоров'я; поділ школярів на медичні групи; комплектування підгруп спеціальної медичної групи.

3. Характеристика засобів і методів фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи:

характеристика допоміжних засобів фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи; природні фактори; гігієнічні чинники; гігієнічні вимоги до організації режиму дня; характеристика фізичних вправ у фізичному вихованні дітей спеціальної медичної групи; методи фізичного виховання; сучасні підходи у застосуванні засобів фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.

4. Урок фізичної культури з учнями спеціальних медичних груп (організаційні та методичні особливості):

вимоги до уроку фізичної культури у спеціальних медичних групах; побудова і методика уроку; загальна і моторна щільність уроку; інтенсивність фізичних навантажень; дозування фізичного навантаження; особливості методики розвитку фізичних якостей.

5. Планування, облік і контроль у фізичному вихованні учнів спеціальної медичної групи:

програма з фізичної культури для учнів спеціальних медичних груп; періоди фізичного виховання учнів спеціальних медичних груп; контрольні заходи; лікарсько-педагогічні спостереження; самоконтроль.

6. Особливості методики фізичного виховання учнів з різними захворюваннями:

терміни допуску учнів до занять у спеціальній медичній групі; особливості методики заняття з фізичного виховання учнів з серцево-судинними захворюваннями; методичні особливості заняття при захворюваннях органів травлення; особливості методики при захворюваннях залоз внутрішньої секреції і розладах обміну речовин; особливості методики фізичного виховання з учнями, які страждають нервово-психічними захворюваннями; особливості фізичного виховання вагітних; організація і методика заняття з учнями, які мають порушення зору; фізичне виховання з учнями, які мають вади постави; методика заняття зі учнями з пошкодженнями опорно-рухового апарату.

Література:

Основна

1. Ареф'єв В.Г., Столітенко В.В. Фізичне виховання в школі: Навч. посіб. - К.: ІЗМН, 1997. - 152 с.
2. Боднар І. Диференційоване фізичне виховання : навч. посіб. / Іванна Боднар. - Львів : ЛДУФК, 2017. - 197 с <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/15661>
3. Боднар І. Інтегративне фізичне виховання школярів різних медичних груп : моногр. / Іванна Боднар. - Л. : ЛДУФК, 2014. – 300 с. - ISBN:978-966-2328-74-5 <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3763>
4. Боднар І. Р. Теорія, методика та організація фізичного виховання учнів у спеціальній медичній групі : навч. посіб. / І. Р. Боднар. – Л. ЛДУФК, 2013. – 170 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3751>
5. Бріскін Ю.А. Спорт інвалідів у міжнародному спортивному русі. – Львів: Край, 2006. – 346с.
6. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку.- Л.: ЛОНМІО, 1998.- 336 с.
7. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч.посіб. – Суми: ВДТ «Універсальна книга», 2004. – 428 с.
8. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі „Фізичне виховання і спорт”: Навч. посіб. – Л.: Українські технології, 2002. – 232 с.
9. Дубогай О. Фізкультура як складова здоров'я та успішного навчання дитини / О. Дубогай. – Київ : Шк. світ; Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.

10. Інтеграція пізнавальної і рухової діяльності в системі навчання і виховання школярів. / Дубогай О. Д., Пангалов Б. П., Фролова Н. О., Горбенко М. І.– Київ, 2001. – 151 с.
11. Кругляк О. Я. Від гри до здоров'я нації. Рухливі ігри, естафети на уроках фізичної культури : метод. посіб. / О. Я . Кругляк, Н. П. Кругляк. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2000. – 80 с.
12. Круцевич Т. Ю. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей : учеб. пособие / Т. Ю. Круцевич, М. И. Воробьев. – Киев : Полиграф-експрес, 2005. – 195 с.
13. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення : навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. – К. : Олімп. л-ра, 2010.– С.56–58.
14. Круцевич Т.Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания: Учеб. пособие для студ. ВУЗов физ. воспитания и спорта: - К.: Олімпійська література, 1999. - 232 с.
15. Куценко Т. В. Стан властивостей психофізіологічних функцій у дітей молодшого шкільного віку : автореф. дис. ... кандидата біол. наук : [спец.] 03.00.13 «Фізіологія людини і тварин» / Т. В. Куценко. – Київ, 2000. – 18 с.
16. Линець М.М. Основи методики розвитку фізичних якостей.- Л.: Штабар, 1998.- 117 с.
17. Майєр В. І. Програма для спеціальної медичної групи (5-9 класи) / Майєр В. І., Деревянко В. В. - Київ, 2008. - 56 с. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5247>
18. Маланчук Г. Г. Педагогічна практика у спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах для глухих дітей : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту] / Маланчук Г. Г., Грибовська І. Б. – Л. : ЛДУФК, 2011. - 136 с. – ISBN 978-966-2328-18-9. (Гриф МОНМС України).
19. Мосійчук Л. В. Формування комплексної системи навчально-тренувальних завдань у фізичному вихованні школярів (на прикладі підлітків 13–14 років) : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”/ Мосійчук Л. В. ; ЛДІФК. – Л., 2004. – 23 с.
20. Москаленко Н. В. Інноваційні технології у фізичному вихованні школярів : навч. посібн. / Н. В. Москаленко, О. О. Власюк, І. В. Степанова, О. В. Шиян. – Д. : Інновація, 2011. – 238 с.
21. Москаленко Н. В. Теоретико-методичні засади інноваційних технологій в системі фізичного виховання молодших школярів : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2009. 42 с.
22. Москаленко Н.В. Фізичне виховання молодших школярів: Монографія. – Дніпропетровськ: Інновація, 2007. – 252 с.
23. Мухін В.Н. Фізична реабілітація. Підручник для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту. К: Олімпійська література, 2000.-423 с.
24. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 10–11 класи / Т. Ю. Круцевич, С. М. Дятленко, І. Х. Турчик, Н. С. Кравченко, С. М. Чешайко, О. М. Лакіза, Д. В. Деменков // Фізичне виховання в школі. – 2015. – № 4. – С. 10 – 15.
25. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 5–9 класи / Т. Ю. Круцевич, Л. А. Галенко, В. В. Деревянко, С. М. Дятленко, А. І. Ільченко, Н. С. Кравченко, І. Х. Турчик, С. М. Чешайко // Фізичне виховання в школі. – 2018. – № 5. – С. 3–11.

26. Основи фізичного виховання у системі здоров'язбереження студентської молоді : Навч. посіб. з фіз. виховання для студ. ВНЗ / Н.Н. Завидівська, О.В. Ханікянц. – Л. : Укр. технології, 2010. – 216 с. (Гриф МОН України).
27. Оцінювання фізичної підготовленості та здоров'я різних груп населення : монографія / [Боднар І. Р., Виноградський Б. А., Павлова Ю. О., Ріпак М. О., Дух Т. І., Стефанишин М. В.]. - Львів : ЛДУФК, 2018. - 132 с <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/19444>
28. Павлова Ю. Оздоровчо-рекреаційні технології та якість життя людини : монографія / Юлія Павлова. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 356 с.
29. Пангелова Н. Е. Теоретико-методичні засади формування гармонійно розвиненої особистості дитини дошкільного віку в процесі фізичного виховання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / Н. Е. Пангелова. – Київ, 2014. – 37 с.
30. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання школярів у спеціальних медичних групах. – Івано-Франківськ: Плай, 2004. – 161 с.
31. Приступа Є.Н. Народна фізична культура українців. – Л.: ЧСА, 1995. – 224 с.
32. Про фізичну культуру і спорт: Закон України. – К., 1993. - 22 с.
33. Римар О. В. Спорт неповносправних: історія та сучасність. - Львів, 2001. - 56 с.
34. Римар О.В. Оцінювання рівня фізичної підготовленості учнів старших класів / О.В. Римар, А.В. Соловей // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – 2013. – № 2. – С. 180-186.
35. Сергієнко Л. П. Практикум з теорії та методики фізичного виховання / Л. П. Сергієнко. – Х. : ОВС, 2017. – 271 с.
36. Сергієнко Л. Тестування рухових здібностей школярів / Леонід Сергієнко. – К. : Олімпійська література, 2001. – 438 с.
37. Теоретико–методичні основи оздоровчого фітнесу : навч.посіб. / Ю.Беляк, І. Грибовська, Ф. Музика [та ін.]. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 208 с.
38. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту : в 2 т. / під ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 1. – 391 с.
39. Теорія і методика фізичного виховання : підруч. для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту : в 2 т. / під ред. Т. Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2008. – Т. 2. – 367 с.
40. Томенко О. А. Теоретико-методологічні основи неспеціальної фізкультурної освіти учнівської молоді : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / О. А. Томенко. – Київ, 2012. – 36 с.
41. Фізична культура : програма для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист №1/11-5812 від 05.10.2005)
42. Фізичне виховання і здоров'я : навч. посібник / авт. кол. : О.Д. Дубогай, Н.Н. Завидівська, О.В. Ханікянц та ін. ; за заг. ред. О. Д. Дубогай. – К. : УБС НБУ, 2012. – 271 с. ISBN978-966-484-151-8. (Гриф МОНМС України).
43. Чудная Р.В. Адаптивное физическое воспитание. – К.: Наукова думка, 2000. – 358с.
44. Швай О. Д. Педагогічні аспекти управління руховою активністю молодших школярів : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення”/ Швай О. Д. ; Волин. держ. ун-т імені Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 22 с.

45. Шестерова Л. Є. Вплив рівня активності сенсорних функцій на удосконалення рухових здібностей школярів середніх класів : автореф. дис. канд. наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Шестерова Л. Є. ; Харк. держ. акад. фіз. культури. – Х., 2004. – 20 с.
46. Шиян Б.М. Методика фізичного виховання школярів. - Л.: Світ, 1993.- 160с.
47. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. – Т.: Навчальна книга – Богдан, 2001.- Ч.1. – 272 с.
48. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. -Т.: Навчальна книга – Богдан, 2002. – Ч.2.– 248 с.
49. Шиян Б.М., Папуша В.Г., Приступа Є.Н. Теорія фізичного виховання. – Л.: ЛОНМІО, 1996. - 220 с.

Допоміжна література

50. Bodnar, I., Petryshyn, Y., Solovei, A., Rymar, O., Lapychak, I., Shevtsiv, U., Ripak, M., Yaroshyk, M. & Sorokolit, N. (2016). Health complaints and well-being complaints among secondary school children. Journal of Physical Education and Sport. (16), Supplement Issue 3, 905-909. DOI: <https://doi.org/10.7752/jpes.2016.03142>
51. Bodnarchuk, O., Rymar, O., Solovey, A. & Malanchuk, H. (2018). The interaction of school and family in physical education of first grade students. Journal of Physical Education and Sport (18), Supplement issue 2, 1092-1098. DOI : <https://doi.org/10.7752/jpes.2018.s2163>
52. Bodnarchyk O. N., Stefanyshyn V. M., Malanchuk G. G. Dynamic of primary school age pupils' physical fitness / Bodnarchyk O. N., Stefanyshyn V. M., Malanchuk G. G. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. - 2017. - № 4. - C. 152-156. <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/7852>
53. Ding, D., Del Pozo Cruz, B., Green, M., & Bauman, A. (2020). Is the COVID-19 lockdown nudging people to be more active: a big data analysis. British Journal of Sports Medicine, 54(20), 1183-1184. DOI :[10.1136/bjsports-2020-102575](https://doi.org/10.1136/bjsports-2020-102575)
54. Moskalenko, N., Bodnar, I., Sorokolit, N., Rymar, O. & Solovey, A. (2020). Analysis of Attitudes to educational reforms in Ukraine of Physical Education teachers and primary education teachers. Society. Integration. Education: proceedings of the International Scientific Conference. May 22th–23th, 2, 119-129. DOI : <http://dx.doi.org/10.17770/sie2020vol2.4846>
55. Zavydivska, O., Zavydivska, N., Khanikants, O. & Rymar, O. (2017). The paradigm of health maintenance at Higher Education Institutions as an Important Component of Human Development in Terms of Modernity. Journal of Physical Education and Sport. (17), Supplement Issue 1, 60-65. DOI : <https://doi.org/10.7752/jpes.2017.s1009>

Електронні ресурси:

1. Електронний репозитарій [ЛДУФК](http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/5246)